

MERKVRYSZ POLSKI ORDYNARYNY.

Od dnia 27. Maia, do 3. Junii 1661.

Z Madrydu 9. Aprilis, 1661.

Po częste niewa Portugalia posilki z pewnych Miasz Anseatyckich, że Dwor tuteżny myśli tego swę tam postać na residencya/ aby temu zabiegał; a osobliwie żeby tak wiele Officyerow y municyi/ Resident Portugalski nie mogli posyłać do Lisbony; mogłoby bowiem bydź/ że takos wemi częstemi posilkami/ zatrudniał by sie nam bardzo recuperatia tamtey Korony.

Mamy wiadomość/ że Don Ioannes de Austria nasz Generalissimus, stanął szczęśliwie w Bádajos, a że częste z nayprzednieyszymi Officyerami woiennymi niewa konsulty/ około dalszych postępów tey wojny. To tylko nas trochę suspensos reddit, że slychac/ iakoby od kilku Niedziel gestę choroby miały w naszym woysku panować; O czym iednak nie mamy ieszcze rzetelney wiadomości.

Ji

Z Li-

Z Lisbony 12. Aprilis, 1661.

Półowicá Floty Kupieckiey Holenderstiey z Indyey żegluga/ wpadła wrace naszey Floty/ właśnie w ten czas/ kiedy chciata wiechac do Portu Hispanskiego de Cadiz. Rozumieia/ że zaty m przypadkiem iako nie bedzie bez wielkiey szkody tak wielka chęć do pokoin Holendrowie powziac moga.

Z Genuey 30. Aprilis 1661.

Przyptynal tu Okrećik z listami od Krola Angielskiego/ do Comesa de Bristol, gdzie mu kaze zaraz po odebraniu listu/ powrocic do Londynu; a dac pokoy wszytkim zaęzetym negocyacyom; zacy m wniošt prosba do Senatu tutecznego o Galere/ dla transportu do Prouentiey; ktora zaraz byla mu pozwolona.

Z Paryzá 4. Maii, 1661.

Ohmistrz Dworu Kardynata Mazaryniego, poiechawszy do Fontenebleo. oddal Krolowi list zapiechetowany tegoż Kardynata/ od ktorego miał go za żywota z takim rozkazaniem/ aby nie oddawał/ tylko w cztery tygodziele po iego śmierci. Nie publikowato sie co w nim iest/ ale to publicum, że Krol pokazal sie bydz bardzo content/ z rzeczy komunikowanych iemu w tym liście.

Trizę Lotarynskie przyiechawszy do Baru, gdzie był liberii sui iuris, potwierdził pakta z Krolom naszym tu w Paryzu zawarte/ po ktorey konfirmacyey/ kazał mu Krol oddac Marsa-

ła y inne fortece/ iemu vigore Paëtorum należące.

Posel Wenecki/ kazał zdaleką wyrozumieć z Posłow Holenderskich/ iezliby Stany Generalne nie byli skonnemi/ do odnowienia ligi z iego Rzeczpospolitą; albo przynamniey do Traktatow securæ nauigationis, vigore cuius, Flota Holenderska in Mediterraneo brdac/ miała by bydż powinna/ in casu vrgentis necessitatis tantum, tażyć sie do Floty Weneckiey; y nie nalażt ich alienos od tego drugiego punktu.

Z Londynu 6. Maii.

NJe masz pamiętniká tak ozdobney y wspaniałey Koronacyey/ iáko tá teraznieyszego Krola/ ktora sie trzy dni temu odprawowala.

Sunkcya inaugurationis vczynit Archiepiscopus Cantuariensis assystowany ab Archiepiscopo Eboracensi, y innych Biskupow y Pralatow. Kawalkata Krolewska byla ozdobna bardzo/ a liczono miedzy nimi czterdzieści y kilka Tytulatow. Stonczyła sie zaś z wielkim aplauzem/ y z aklamacyami pospolitego ludu/ ktorego Kościol Abbatiæ Vest-Monasteriensis, lub dośc wielki/ nie był jednak capax mnogości ogarnąć. Podskarbi Koronny rzucał monety srebrne y złote; po jednej stronie była effigies Krolewska z literami imienia iego do kół: pod drugiej stronie był Krol siedzący w Maiestacie / z tym napisem także do kół/ REGE & PACE RESTITVTA.

Z Rzymu 7. Maii, 1661.

Z Hiszpaniey powrócił Kuryer/ omyślnie tam od Oyca s. wyprawiony/ strony Ligi Panow Chrześciańskich/ y przy-

wiost inter alia, assensum tamtego Dworu/ na wybieranie Kontrybucyi od duchownych / w Pánstwie Neápolitánskim y Medyolánskim; zacząym Bullá Contributionis dziś dopiero jest publikowana.

Z Hámburku 12. Maii. 1661

Z Amsterdamu pisa/ że Angliá do publikacyey represaliórum przystąpiá przeciwko Kupcom Holenderским Kompaniey Indyjskiej: y ze armie 30. wielkich Okretow wojennych/ z ktoremi chce nawigacya ich infestare. Admirat de Ruyter tedy/ ktory miał z swą Flotą mare mediterraneum od zboycow morskich uwolnić/ zostanie w Kánale Angielskim/ tego sie obawiajac/ żeby im nieprzychodziło z tamta Korona do wojny.

W Bremeńskim Pánstwie mają już Szwedowie 8 tysięcy wybornego woyska/ ale hucusq; pacate segerunt. Miasto Breme opatrnie sie ludźmi/ in omnem bellieuentum, a zatym Deputatow swoich do Sztokholmu na Traktaty posłać chce.

Oddawszy Stany Holstynskie do Gottorpu należace/ przysięge fidelitatis młodemu swemu Książciu/ pożywa sie teraz dyskurować/ o Jego ożenieniu/ ktore Krolowa Szwedzka iego Siostrá pilno promowuje; maior pars Rady / za młoda Kiezna de Oranges dotowała/ y conclusum było / posłać prywatnego Kawalera do Holandyey na Traktaty. Wiec konkurrencja do tej Kiezny dwoie innych Kiazat/ to jest Dux de Simmeren, Brat Stryechny Kurfiršta Faltzgráffa, y Marchio de Culmbach.

Z Wenecyey 14. Maii. 1661.

Herman Wielki dopiero we Wtorek przestly wyjechał z tad
tu Okre

tu Okretom/ á dzis ma sie w droge púścić. Tuſka wſyſcy/ ze doſwiadczona dzielnoſć w rożnych imprezách tego Kawale-
rá; á oſobliwie/ kiedy 17 lat temu/ trzema tylko Galerami /
ſuccurs do Cáneiey od Turkow obleżoney odważnie donioſt;
co znacznego ſprawi na póciech tego Pańſtwa & totius
Christianitatis.

Angielczyt Indzienier, poiedzie zá nim zá puktory Niedziele
przy inſych Okretách. Zatem bywſy w tych dniách w Senas-
cie/ potwierdził obietnice/ ktora tak dawno wczynił ſtrony re-
ſuperacyey Cáneiey, byle miał 6 tyſiecy ludzi pod ſwoia dy-
ſpoſicya; ziednány mu tu iego Machiny y instrumenta/ ktore
dał porobić/ credit wielki/ á oſobliwie ze wſyſtkim wiadomo/
iż Fráncuzowie zá iego ſtaraniem doſtali Arras, Grauelingen,
Monmedy, Donkerken, y innych Fortec wiele.

Z Wiedniá 23. Maii.

1661.

Postowie Siedmigrodzcy/ doſtawſy Pleniporencyey od
Stanow/ y od Kemeniego in forma ſufficienti, mieli wcho-
rá audyencya u Ceſarzá/ na ktorey/ przetożywſy pericula, ktore
imminent Principatui Tranſyluanix, incorporationem te-
goż Regno Vngariæ oſiárowáli/ proſac Ceſarzá/ aby chciał
álbo inire modos ſecuræ pacis, álbo bello ich defendere od
wſelákich oppreſſyi.

Z Preſzowá 23. Maii. 1661.

Stany Siedmigrodzkie w Byſtryczy inter Tranſyluano-ſa-
xones zgromadzeni/ Sejm ſwoy ſkonczyli/ gdzie Achacego
Bárczaiego de prodicione in Patriam conuictum, na ſmierć o-

sadzili; ktorego Dekretu Executia, w Mieście Gergen stać sie miała. Żadano mu/ że per factiones & potentiam Principum Externorum, intruserat se in Principatum, & Patriam periculofissimo bello involuerat: że tributum extraordinarium, externo Principi soluendum, in Patriæ caput submissione sua, attraxerat: że ingressum externis copijs permiserat: a że post resignationem illegitimi sui Principatus, & legitimam Noui electionem Principis, trzy Fortece / clauces Principatus Transyluania, to iest Deua, Gergen, y Fogaracz, summo Patriæ periculo, w ręku swoich trzymał.

Na tymże Seymie/ confirmatio stała Kementi Ianusza na Państwo/ po ktorym potrzebowały Stany pewney assekuracyey.

Woyny Tureckiey bardzo się obawiaia/ a podobno mieliby ia v siebie do tego czasu/ kiedyby Dunaj insolita inundatione niezatrudnit był przeprawy Woyskom; iest iuz Balza Waradynski gotow wynisć w pole/ gdyby Woyska ex inferiori Vngaria mogły się z nim zstążyć; bo nie moga woyska Tureckie przyacielskie commodius inuadere Transyluaniam, iako z tey strony Waradynu. Prawda/ że Ordy maia inke miejsce pod Telaznem, między Wołoska a Multanska ziemia/ ktoredy dla przestrzenstwa wiekszego/ & ampliozem loci planiciem zwykły w padać; ale same Ordy bez insey Tureckiey potegi/ niebyłyby Siedmigrodzanom straszne. Na tym tedy wszystko należy/ aby Cesarz Chrześciański chciał/ prapedic Turkom ingressu od Waradynu.

Z Warszawy 27 Maiä. 1661.

W czwartek Wniebowstąpienia Pańskiego/ wiechał do Warszawy po południu splendido comitatu wprowadzić

dzony od Kawalkaty/ J. M. Pan Paweł Sapieha/ Woiewoda Wilenski/ Hetman Wielki W. K. Litewskiego.

We Wtorek 31. dnia Maja/ Posel Szwedzki miał pierwszą andyencyą u Królestwa Jch Mści.

Deputatów Woyska J. K. Mści Zaporowskiego/ iutrosie tu spodziewamy.

Obsernie J. M. Pan Szmeling Posel Króla J. M. do Krymu opisuie/ iako honorifice jest przyisty/ y iako tamten Dwór zatrzymał sie aż do iego przyiazdu/ z odprawą Posłów Moskiewskich/ aby sam był przytym; którego listu troćki extract jest taki:

Chan J. M. wysłał iednego Posłanika Moskiewskiego do Czara swego (ktorych ieszcze jest 4 w zatrzymaniu) z temi Kondycyami/ y przy nim zaraz swego Gonca/ aby dał Relacyą/ iako niżej wyrażone punkta przyimie Czar.

I.

Aby Czar Moskiewski wstąpił wsiękich Fortec/ tak w Kiejskim Litewskim/ iako y w Ukrainie Królowi J. Mści.

II.

Aby zwiódzły z Fortec ludzie swoje/ prosto w Moskwa iść im każą/ żadney w Pánstwach J. K. Mści. nie czynić hostilitatem.

III.

Aby Kozaków odstąpił Czar/ y żadney z nimi niemiał cointelligentey.

IV.

Aby J. M. Páná Podskarbiego W. X. Lit: y wšytkich wieźniow Polskich wydał.

V.

Aby Kazán y Astrákan / Tátárom oddał.

VI.

Aby Kozaków Dunskich postromił / y blisko Ozowá vsypáne Horody rozručić kázal / żeby Ozow od Dunskich Kozaków inkursiey wišcey nie miał.

VII.

Kaznie z Proga Mostwá sie odezwałá Tátárom / obiecując im wiékszą dawać / niż zwykli / aby też y teraz Tátárom pozwolili.

Z temi Kondycyami przy Postáńiku przydány Tátárzyn iechał do Czára / wpminając sie tego / żeby intra spacium 60. dierum , námyslił sie ná te Kondycye / y iezeli ie przyimie / aby wysłał Postáncow w Ukráine ná Tráktaty / sin secus, obiecując sie nie tylko z Ordami / ale y z nášym Woyskiem / y z Kozákami pod Stolicz ná Tráktaty stawic.

W WARSZAWIE. Przesz IANA ALEXANDRA,
GORCZYNA. Dnia 3. Iunij A. 1661. Cum priuil: S. R. M.